adwokat dr Piotr Sobański LL.M. (Uniwersytet Zielonogórski)
Materiały dydaktyczne dla studentów

Przestrzeganie i stosowanie traktatów

Uregulowania dotyczące przestrzegania i stosowania traktatów są zawarte w Dziale I i Dziale II Części IV Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. (art. 26-30)

Art. 26 [Pacta sunt servanda]
Każdy będący w mocy traktat wiąże jego strony i powinien być przez nie wykonywany w dobrej wierze.

Art. 27 [Prawo wewnętrzne a przestrzeganie traktatów]
Strona nie może powoływać się na postanowienia swojego prawa wewnętrznego dla usprawiedliwienia niewykonywania przez nią traktatu. Reguła ta nie narusza w niczym artykułu 46 [postanowienia prawa wewnętrznego dotyczące kompetencji do zawierania traktatów].

Art. 28 [Traktaty nie mają mocy wstecznej]
Jeżeli odmienny zamiar nie wynika z traktatu ani nie jest ustalony w inny sposób, jego postanowienia nie wiążą strony w odniesieniu do żadnej czynności lub zdarzenia, które miały miejsce, ani w odniesieniu do żadnej sytuacji, która przestała istnieć przed dniem wejścia w życie traktatu w stosunku do tej strony.

Art. 29 [Terytorialny zasięg traktatów]
Jeżeli odmienny zamiar nie wynika z traktatu ani nie zostaje ustalony w inny sposób, traktat wiąże każdą stronę w odniesieniu do całego jej terytorium.

Art. 30 [Stosowanie kolejnych traktatów dotyczących tego samego przedmiotu]
1.Z zastrzeżeniem art. 103 [pierwszeństwo obowiązków wynikających z Karty], Karty Narodów Zjednoczonych, prawa i obowiązki państw będących stronami kolejnych traktatów dotyczących tego samego przedmiotu będą określane zgodnie z poniższymi ustępami.
2.Jeżeli traktat precyzuje, że jest podporządkowany traktatowi wcześniejszemu lub późniejszemu bądź że nie należy uważać go za niezgodny z takim traktatem, postanowienia tego traktatu mają przewagę.
3.Jeżeli wszystkie strony traktatu wcześniejszego są zarazem stronami traktatu późniejszego, lecz traktat wcześniejszy nie wygasł ani stosowanie jego nie zostało zawieszone na mocy art. 59 [wygaśnięcie lub zawieszenie działania traktatu wskutek zawarcia traktatu późniejszego], traktat wcześniejszy ma zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim jego postanowienia można pogodzić z postanowieniami traktatu późniejszego.
4.Jeżeli strony traktatu późniejszego nie obejmują wszystkich stron traktatu wcześniejszego:
a)w stosunkach między państwami będącymi stronami obu traktatów ma zastosowanie ta sama reguła, co w ustępie 3;
b)w stosunkach między państwem będącym stroną obu traktatów a państwem stroną jedynie jednego traktatu ich wzajemne prawa i obowiązki reguluje traktat, którego stronami są oba państwa.
5.Ustęp 4 w niczym nie narusza art. 41 [porozumienia modyfikujące umowy wielostronne tylko między niektórymi ze stron], ani jakiejkolwiek kwestii wygaśnięcia lub zawieszenia działania traktatu na mocy art. 60 [wygaśnięcie lub zawieszenie działania traktatu w następstwie jego naruszenia], ani jakiejkolwiek kwestii odpowiedzialności, jaka może wyniknąć dla państwa z zawarcia lub stosowania traktatu, którego postanowienia nie dadzą się pogodzić z obowiązkami tego państwa względem innego państwa na mocy innego traktatu.

[źródło: **Konwencja wiedeńska o prawie traktatów z dnia 23 maja 1969 r.]**
[data ostatniej aktualizacji materiałów dla studentów: 03.10.2021]